

14 ΜΑΡ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 11-3- 2011
Αριθμ. Πρωτ.:783

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Κυκλοφορία γενετικά τροποποιημένων τροφίμων»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 10279/2-2-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής :

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του (Δ/ση Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου), συντονίζει την πραγματοποίηση διοικητικών, επιτόπιων φυσικών, καθώς και εργαστηριακών ελέγχων, για τον εντοπισμό εισαγωγών μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση έως και την 1^η μεταποίηση. Τα τρόφιμα, τα οποία περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ), επιτρέπεται να κυκλοφορούν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), μόνο εφόσον έχουν περάσει από τη διαδικασία έγκρισης που καθορίζει ο Καν. (ΕΚ) 1829/2003. Στο Κοινοτικό Μητρώο γενετικά τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών αναφέρονται όλα τα εγκεκριμένα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές στην Ε.Ε. (http://ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm).

Στην Ελλάδα δεν καλλιεργούνται γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, συνεπώς τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα (συμπεριλαμβανομένων των γενετικά τροποποιημένων πρώτων υλών τροφίμων) εισάγονται απευθείας από Τρίτες Χώρες (σε μεγάλο ποσοστό), αλλά διακινούνται και μέσω χωρών της Ε.Ε.. Για τους λόγους αυτούς, κρίνεται απαραίτητο να πραγματοποιούνται έλεγχοι τόσο κατά την εισαγωγή, όσο και στην εσωτερική αγορά.

Από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποστέλλεται εγκύκλιος σε όλα τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε.), η οποία και τροποποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συμπεριλαμβάνοντας νεότερα δεδομένα, αναφορικά με τους ελέγχους - διοικητικούς, επισήμανσης, εργαστηριακούς - που θα πρέπει να διεξάγονται κατά την εισαγωγή των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων φυτικής προέλευσης και την εφαρμογή των Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και (ΕΚ) 1830/2003.

Η κυκλοφορία των εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων υπόκειται στις απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας και επισήμανσης που καθορίζονται στα άρθρα 12 και 13 του Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και στα άρθρα 4 και 5 του Καν. (ΕΚ) 1830/2003. Σύμφωνα με τους ανωτέρω Κανονισμούς και προκειμένου να αποφεύγεται η παραπλάνηση του καταναλωτή “για τα προϊόντα που περιέχουν ή αποτελούνται από ΓΤΟ”, καθώς και γι’ αυτά που “παράγονται από ή περιέχουν συστατικά που παράγονται από ΓΤΟ”, οι φορείς διακίνησης διασφαλίζουν ότι: α) για τα προσυσκευασμένα προϊόντα που αποτελούνται από ή περιέχουν ΓΤΟ, αναγράφεται στην ετικέτα του προϊόντος «γενετικώς τροποποιημένο» ή «παράγεται από γενετικώς τροποποιημένο (ονομασία του συστατικού), ενώ β) για τα μη προσυσκευασμένα προϊόντα που προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή, τα ανωτέρω αναγράφονται επί του εκθετηρίου του προϊόντος ή πλησίον αυτού με μόνιμο και ορατό τρόπο.

Σε περίπτωση που ο εισαγωγέας δεν δηλώνει ότι το φορτίο του περιέχει ή παράγεται από ΓΤΟ και τα αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου είναι θετικά ως προς την ανίχνευση εγκεκριμένων ΓΤΟ, τότε ο εισαγωγέας υποχρεούται να προβεί σε αλλαγή σήμανσης ή σε επανεξαγωγή σε άλλη Τρίτη Χώρα. Σε περίπτωση ανίχνευσης μη εγκεκριμένων ΓΤΟ, ο εισαγωγέας υποχρεούται να προβεί σε επανεξαγωγή σε άλλη Τρίτη Χώρα ή καταστροφή του φορτίου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα ανωτέρω, εφαρμόζονται διοικητικές και άλλες κυρώσεις, ενώ, ταυτόχρονα, ενημερώνεται και ο ΕΦΕΤ, προκειμένου να συνεχιστεί ο έλεγχος και στην εσωτερική αγορά. Μέσω του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (RASFF) υπάρχει άμεση πληροφόρηση όλων των Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Περιφερειακών Ενοτήτων (Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου) για τυχόν εισαγωγές μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων προϊόντων τόσο από Τρίτες Χώρες όσο και από Κ.Μ. της Ε.Ε..

Σχετικά με την περίπτωση εισαγωγής μη εγκεκριμένου γενετικά τροποποιημένου λιναρόσπορου Καναδικής προέλευσης το 2009, μετά από

σχετική ειδοποίηση που έλαβε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέσω του συστήματος Rasff, ειδοποιήθηκαν άμεσα όλα τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και διαμέσω αυτών και οι τότε Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων να προβούν σε ελέγχους σε όλα τα φορτία λιναρόσπορου προέλευσης Καναδά, τα οποία εισέρχονταν στη χώρα μας. Ο έλεγχος συνεχίστηκε και στην εγχώρια αγορά, όπου βρέθηκε ο εν λόγω λιναρόσπορος να διατίθεται από μία μόνο εταιρεία. Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία, ενεργοποιήθηκε η διαδικασία ανάκλησης του εν λόγω προϊόντος και ακολουθήθηκε η διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων για το έτος 2010, πραγματοποιήθηκαν εισαγωγές φορτίων ρυζιού, σίτου, σόγιας, αραβόσιτου και λιναρόσπορου από Τρίτες Χώρες, στις οποίες πραγματοποιήθηκε φυσικός έλεγχος που αφορά σε δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση και προέκυψε ότι περιείχαν εγκεκριμένες γενετικές τροποποιήσεις.

Ως προς τη συνάντηση Υπουργών με Πρέσβεις των ΗΠΑ στην Ελλάδα κατά τα τελευταία 12 έτη, επισημαίνεται ότι οι διμερείς σχέσεις Ελλάδας – ΗΠΑ σε θέματα γεωργίας και τροφίμων, ελλείψει συμφωνίας σε διμερές επίπεδο, διέπονται από το νομικό πλαίσιο ΕΕ – ΗΠΑ. Σε όλες τις σχετικές διαβουλεύσεις που αφορούν στην εμπορική νομοθεσία, η χώρα μας, όπως άλλωστε και άλλες χώρες, προασπίζει τα συμφέροντα τόσο των ελλήνων παραγωγών, όσο και των καταναλωτών σε θέματα εμπορίου και σε θέματα προτιμήσεων των καταναλωτών και της διασφάλισης της υγείας του κοινωνικού συνόλου.

Σημειώνεται ότι, σε αгаστή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, δίδεται ιδιαίτερη σημασία από πλευράς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην προώθηση των ελληνικών θέσεων για τα αγροτικά προϊόντα και μέσω του διαύλου άμεσου διαλόγου μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ στο πλαίσιο Ετησίων Συνόδων της Επιτροπής Οικονομικής και Εμπορικής Συνεργασίας Ελλάδας – ΗΠΑ (ΕΟΕΣ – ΕССС).

Οι επαφές, λοιπόν, για την προώθηση των εμπορικών συμφερόντων της χώρας προς την αγορά των ΗΠΑ, είναι αδιάκοπες. Εξάλλου, προς αυτήν την κατεύθυνση καταβάλλονται προσπάθειες για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων μέσω των οργάνων της ελληνικής ομογένειας στις ΗΠΑ. Ακόμη, καίριο ζήτημα για την ελληνική πλευρά αποτελεί η αναγνώριση στην αγορά των ΗΠΑ ελληνικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Τα τελευταία έτη, μεταξύ άλλων συνεργασιών, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων και εκπροσώπων της πρεσβείας των ΗΠΑ, είτε σε επίπεδο πρέσβη είτε σε επίπεδο οικονομικού/γεωργικού ακολούθου. Ενδεικτικά:

α. Στις 13 Φεβρουαρίου 2009 επισκέφθηκαν το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο αναπληρωτής Οικονομικός Ακόλουθος και ο υπεύθυνος για θέματα εμπορίου αγροτικών προϊόντων της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ελλάδα. Στη συνάντηση εκείνη, οι εκπρόσωποι της πρεσβείας έθεσαν το θέμα της εισαγωγής βοείου κρέατος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, δεν επιτρέπουν την εισαγωγή αμερικανικού βοείου κρέατος, κατά την παραγωγή του οποίου έχει γίνει χρήση ορμονών. Εισάγεται κρέας που έχει παραχθεί στις ΗΠΑ, στην παραγωγή του οποίου, όμως, δεν έχει γίνει χρήση ορμονών. Οι εκπρόσωποι της πρεσβείας των ΗΠΑ κατέβαλαν προσπάθειες για την άρση αυτής της απαγόρευσης, προσεγγίζοντας κάθε χώρα μέλος της Ε.Ε., ζητώντας την κατά το δυνατό προώθηση του αιτήματός τους. Η νομοθεσία της Ε.Ε. και, κατά συνέπεια, της Ελλάδας, παραμένει σταθερή στο σημείο αυτό και δεν επιτρέπει την εισαγωγή βοείου κρέατος ΗΠΑ που έχει παραχθεί με χρήση ορμονών.

β. Στις 19/10/2010 πραγματοποιήθηκε συνάντηση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον πρέσβη των ΗΠΑ στην Ελλάδα κ. Daniel Smith. Η συνάντηση ήταν εθιμοτυπική, με την ευκαιρία της ανάληψης των καθηκόντων του κ. Smith στη χώρα μας.

Ως προς τις εμπορικές σχέσεις Ελλάδας – ΗΠΑ, με βάση το εμπορικό ισοζύγιο (2007-2009) για τα αγροτικά προϊόντα μεταξύ των δύο πλευρών, φαίνεται ότι τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα καταλαμβάνουν διαχρονικά σημαντικό μερίδιο στις συνολικές εξαγωγές μας προς τις ΗΠΑ. Πράγματι, οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων αποτελούν το 2007 το 28,7% των συνολικών μας εξαγωγών στις ΗΠΑ, το 19,2% το 2008 και το 20% το 2009. Αντίθετα, οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων από τις ΗΠΑ, αποτελούν το 2007 το 10,8% των συνολικών μας εισαγωγών από τις ΗΠΑ, το 8,6% το 2008 και το 7,6% το 2009, δηλαδή η εν λόγω αναλογία φθίνει.

Ενδεικτικά, οι βασικότερες κατηγορίες ελληνικών αγροτικών προϊόντων που εξάγονται στις ΗΠΑ, διαχρονικά και από πλευράς μεγέθους αξίας είναι: φρούτα και λαχανικά, παρασκευασμένες ελιές, τυροκομικά προϊόντα, όπως φέτα, κεφαλογραβιέρα, κασέρι και κεφαλοτύρι, καπνά sun cured ανατολικού τύπου και παρθένο ελαιόλαδο. Ακόμη, ψάρια (λαυράκια, τσιπούρες, κόκκινοι τόνοι), παρασκευασμένα ζυμαρικά μείγματα και ζυμαρία, ενώ στην κατηγορία των ποτών, εξάγονται, κυρίως, επιτραπέζια κρασιά, ούζο και μπύρες σε φιάλες.

Σε ό,τι αφορά στην καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων σπόρων, η χώρα μας έχει προβεί στην απαγόρευση εμπορίας όλων των γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών που έχουν εγγραφεί στον Κοινοτικό Κατάλογο Ποικιλιών βάσει των δυνατοτήτων που δίνει η ισχύουσα Κοινοτική Νομοθεσία (δηλ. απαγόρευση εμπορίας για λόγους που έχουν να κάνουν με την επικινδυνότητα στον άνθρωπο και το περιβάλλον μιας γενετικής τροποποίησης που έχει ήδη εγκριθεί για καλλιέργεια).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο